

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Strauchi[i] Jcti Amoenitatum Juris Canonici
Semestria duo**

Strauch, Johann

Jenae, 1675

Cap. XIV. De Cardinalibus. ad d.c. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10224

CAP. XIV.

De Cardinalibus. ad d. c. 6.

S U M M A R I A.

1. Cardinales Pontificem eligant.	6. Postea ad clerum Rom. hæc indigitatio restricta.
2. Ritus eligendi Pontificem.	7. Cardinalium tres ordines.
3. Cardinales, qui olim.	8. Tituli, quid.
4. Oratoria.	9. Patriarchia quæ.
5. Olim omnes clerici Cardinales.	10. Cardinales quot.
	11. Diaconi.

Constituitur jus singulare hoc capitulo, ut soli Cardinales Pontificem eligant, eumque verè electum censerent, quem duæ partes elegerint, quamvis olim, sicut in reliquis electionibus major & sanior pars sufficeret. *can. 10. dist. 29.*

De electione Pontificis latè Barbofa *lib. 1. Jur. Eccles. c. 1. à n. 30.* ubi recenset varias de illâ Pontificum constitutiones, quarum ultimam edidit Gregorius XV. cujus mandato prodiit etiam ceremoniale, quo ritus hujus electionis describuntur. Sed redeamus ad Cardinales: Ita dicebantur olim clerici, qui non per modum provisionis, aut transcursum & ferè mutuatò, & ad tempus, sed qui fixè ac permanentè ad exercenda ecclesiastica ministeria illius Ecclesiæ propria collocarentur, ait *M. Ant. de Dominis, de Rep. Eccl. 4, 5, 5.* secutus procul dubio Onuphrium in explicatione vocum obscuriorum Ecclesiasticarum. Non aliter & Baronius *annal. 1139.* ubi de Diaconis Cardinalibus ait, quod licet diversis in locis agerent, unius tamen Ecclesiæ, ejusdemque primariæ cardine continerentur. Freinshemio non antiquior occurrit mentio, quàm circa annum 560. quum Johannes III. dilectis filiis Cardinalibus clericis Apostolorum scribens, significat se Ecclesiam illam titulum cardinalem constituere. Significavit ergò olim Cardinalis nil aliud, quàm ordinarios & fixos certæ Ecclesiæ clericos, neque Romanæ tantum Ecclesiæ, sed aliis quoque titulatis sui fuere Cardinales. Baron. *Annal. CXII, 5.* Titulatis, inquam, id est Ecclesiis ad publica ministeria Ecclesiastica deputatis. Erant enim præter

Cardinales
Pontificem
eligant.

Ritus eli-
gendi Pon-
tificem.
Cardinales,
qui olim.

M has

Oratoria. has etiam oratoria, ad privatas tantum orationes, seu sepulturas
Olim omnes fabricata. Vide *M. A. De dominis. 4, 5, 5.* Fuerant itaque omnes
clerici Car- Clerici ordinarii atque Cardinales olim. Postea cum quidam
dinales. cœperunt addi, qui nomen quidem clericorum ferrent, cæterum
 functione carerent, ad horum differentiam nomen Cardinalium
 frequentari cœpit. Eadem ratione, quâ Professorum in Acade-
 miis titulus tamdiu solus audiebatur, quàm diu nulli supernume-
 rarii crearentur. His verò obtrudi cœptis, quod vix uspiam, quàm
 in hoc Salanâ, frequentius fit, nomini Professoris, intra numerum
 constituti, ut à supernumerariis discerni queat, addi solet titulus
 ordinarii. Sic quamdiu consiliarii solum appellabantur, qui a-
 ctu & opere tales, simplex hæc nominatio satis erat ad officium &
 dignitatem istam exprimendam: Ex quo verò hodie & titulares
 Consiliarii nati sunt, addenda fuit Consiliariis veris, & in actu
 positis, nota eines würcflichen Rathes/ ut benè observat Freinshe-
 mius *diatr. 1.* Quâ verò ratione ad solam Romanam Ecclesiam,
 hæc indigitatio adstringi cœperit, explicat Volaterranus *l. 22. An-*
thropol. Nimirum sicut urbis Romæ Episcopus cæteris præstabat,
 sic etiam clerus Romanus, cui titulos Evaristus primus omnium
 distribuit, iidemque Pontifici de communibus fidelium rebus ad-
 sistebant, cardinalium appellationem sibi soli vindicavit. Vide *M.*
A. De dom. 4. 5, 29. & 30. Gerunt cognomen Cardinalium tres or-
Cardinaliū dines Clericorum in Ecclesiâ Romanâ, Presbyteri, Diaconi, & se-
tres ordi- cuti illos multo post tempore Episcopi. Presbyteri Cardinales
nes. omnium censentur antiquissimi. Hi præerant Titulis. *Tituli*
Tituli, quid. nihil aliud sunt quàm templa in memoriam sanctorum erecta, &
 per urbis regiones distincta, in quibus animarum cura à Presbyte-
 ris, qui ibi commorabantur, habebatur. Horum titularum ab
 initio non ita erat numerus magnus sed cum tempore auxerunt ad
 XXVIII. Et quidem hac occasione. Veteres Romani Pontifices
 quinq; in urbe majores Basilicas constituerunt, quas Patriarcha-
Patriarchia les, palatia autem illis adjuncta, Patriarchia, appellabant. Ea fue-
qua. runt, I. Basilica Lateranensis, quæ & Constantiniana & S. Salvato-
 ris, item S. Johannis est appellata. II. Basilica S. Petri in Vaticano.
 III. Basilica S. Pauli extra muros. urbis viâ Ostiensi, IV. Basilica S.
 Ma-

Mariæ Majoris, alias ad Præsepe. V. Basilica S. Stephani & Laurentii extra muros urbis viâ Tiburrinâ. Is numerus placuit ob quinque orbis Patriarchas Romanum, CPolitanum, Alexandrinum, Antiochenum & Hierosolymitanum, ut quoties contigisset, hosce Patriarchas ad urbem accedere, eorum unus quisque suam sibi Ecclesiam, sedemque ac palatium ibi haberet. Prima ergo Basilica Romanam Ecclesiam repræsentat. Huic septem Episcopi ex circumvicinis civitatibus sunt assignati, qui statis diebus coram Romano Pontifice sacra celebrarent, vel Pontifici celebranti adfisterent. Secunda Basilica Patriarchalis typum gerit Orientis seu Ecclesiæ CPanæ, eique assignati sunt septem Presbyteri Cardinales. Tertia repræsentat Ecclesiam Alexandrinam, cujus ministerio septem itidem assignati sunt Presbyteri Cardinales. Quarta Ecclesiam Antiochenam, cum septem Presbyteris Cardinalibus: Quinta Hierosolymitanam refert & habet similiter septem Presbyteros Cardinales. Septem igitur Episcopi & Presbyteri 28. faciunt 35. Cardinales sacerdotes, quibus accedunt 18. Diaconi, qui numerum Cardinalium conficiunt 53. Sub Leone X, plus minus 65. Cardinales simul viventes fuerunt. Quum igitur Presbyteri Cardinales numerum 28. excederent, inveniendi etiam erant novi tituli.

Cardinales quot.

Diaconi initio septem, singuli binis urbis regionibus præerant. Ex iis primus Archidiaconus vel Diaconus Cardinalis appellari cœpit: Postea fuit statutum, ut in singulis urbis regionibus singuli essent Diaconi, sic facti sunt XIV.

Diaconi.

Denique Episcopi Cardinales sunt septem, Ostiensis, Portuensis, SS. Rufinæ & Secundæ, aliàs Sylvæ candidæ. Sabinus Prænestinus, Tusculanus, Albanus. Hi quinque Ecclesiis Patriarchalibus in urbe sunt assignati.

CAP. XV.

Ad idem cap. 6.

S U M M A R I A.

1. *Canones, ubi de Pontifice eligendo.*
2. *Canon 1. dist. 23. vindicatur contra Baronium.*

M 2

3. Au-